

Nr 40.

Ankom till riksdagens kansli den 25 april 1941 kl. 11 f. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om livränta eller gratifikation åt förre e. o. banvakten A. G. Svensson.

I en inom första kammaren under nr 156 väckt motion hemställer herr *Gustafsson, Per*, »att någon livränta eller gratifikation måtte tillerkännas förre e. o. banvakten A. G. Svensson i anledning av genom olycksfall i arbete vid statens järnvägar ådraget men».

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Svensson är född den 1 augusti 1890 och således 50 år gammal, att han varit anställd såsom banarbetare vid statens järnvägar under tiden 3 juni 1912—31 december 1918 samt såsom extra ordinarie banvakt därstädes under tiden 1 januari 1919—14 februari 1921, vilken sistnämnda dag han erhöll avsked på grund av personalöverskott, att han emellertid kvarstannade i tjänstgöring såsom banarbetare intill den 5 april 1921, att hans sammanlagda tjänstetid således uppgått till omkring 9 år, att han den 14 februari 1917 ådrog sig vissa skador (benbrott) till följd av olycksfall i arbetet och vårdades å länslasarettet i Eksjö under tiden 14 februari—11 april 1917, att han den 14 maj samma år friskförklarades av vederbörande järnvägläkare utan att därvid angivits något framtida men av olycksfallet, att i samband med Svenssons avskedande den 14 februari 1921 vederbörande järnvägläkare konstaterat att Svensson alltjämt besvärades av sviter efter olycksfallet, att Svensson efter avskedandet dels arrenderat en mindre lantgård och dels — tidvis — utfört snickeriarbeten, att legitimerade läkaren Å. Fagrell i ett den 5 november 1938 utfärdat intyg förklarat, att vissa men efter olycksfallet alltjämt kvarstode, att riksförsäkringsanstalten den 9 juli 1937 i anledning av en utav Svensson hos anstalten den 21 juni samma år gjord framställning meddelat, att olycksfall, som inträffat före den 1 januari 1918, reglerades enligt lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete, vari bland annat funnes stadgat, att krav om ersättning enligt lagen skulle, vid äventyr av talans förlust, anhängiggöras emot arbetsgivare inom två år och emot riksförsäkringsanstalten inom tre år räknat från dagen för olycksfallet samt att försäkringsrådet den 13 februari 1940 i anledning av framställning från Svensson meddelat, att försäkringsrådet icke ägde till prövning upptaga frågor rörande ersättning enligt 1901 års lag om ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete.

Över förevarande motion har utskottet i vederbörlig ordning inhämtat utlåtande från statskontoret, som hört järnvägsstyrelsen.

Järnvägsstyrelsen har anfört följande:

Av handlingarna i ärendet framgår, att Svensson efter vård å Eksjö lasarett för de vid olycksfallet den 14 februari 1917 ådragna skadorna av vederbörande järnvägsläkare friskförklarats den 14 maj samma år utan att därvid angivits något framtida men av olycksfallet. Sistnämnda omständighet torde hava varit anledningen till att någon livränta åt Svensson icke blivit bestämd.

Vid tiden för olycksfallet var 1901 års lag angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete gällande, varför Svenssons rätt till ersättning enligt samma lag nu är preskriberad. Men då företedda läkarintyg utvisa, att sådant men kvarstår efter olycksfallet, att Svenssons förvärvsmöjligheter därigenom väsentligt minskats, torde det få anses billigt, att någon ersättning från statens järnvägar härför utgår. Detta synes styrelsen lämpligen böra ske i form av livränta enligt de i 1901 års olycksfallslag angivna grunder.

Någon gratifikation anser styrelsen däremot icke böra här ifrågakomma.

Statskontoret har anfört följande:

Jämlikt 13 § av 1901 års lag angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete, vilken lag vid tiden för det i ärendet omförmälda olycksfallet var gällande å området, måste krav på ersättning enligt lagen, vid äventyr av talans förlust, genom stämning eller genom påkallande av skiljeavtals tillämpning anhängiggöras mot arbetsgivare inom två år och mot riks-försäkringsanstalten inom tre år räknat från olycksfallet. Då Svensson inom sagda tid icke framställt dylikt krav på ersättning för de vid olyckshändelsen ådragna skadorna, är hans rätt till ersättning enligt lagen nu preskriberad.

Med hänsyn till den avsevärda tid — mer än tjugo år — som efter det uppgivna olycksfallet förflutit, utan att Svensson ansett sig hos arbetsgivaren böra väcka ersättningsanspråk, och då statskontoret icke heller av vad i ärendet framkommit ansett det vara möjligt bedöma, huruvida och i vilken utsträckning de Svensson genom olyckshändelsen tillskyndade skadorna varit orsaken till hans försämrade förvärvsmöjligheter, anser sig ämbetsverket för sin del icke kunna biträda järnvägsstyrelsens förslag om utverkande hos riksdagen av en årlig livränta till honom.

Statskontoret kan på anförda skäl icke heller tillstyrka, att Svensson tillerkännes gratifikation av statsmedel.

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår, har Svensson först efter en tid av omkring tjugo år från det honom övergångna olycksfallet väckt anspråk på ersättning i anledning av de skador, som därvid åsamkats honom. Med hänsyn härtill och då utredningen i ärendet ej giver tillräcklig ledning för bedömande av frågan, huruvida eller i vad mån skadorna inverkat menligt på Svenssons förvärvsmöjligheter, finner sig utskottet i likhet med statskontoret ej kunna tillstyrka, att en årlig livränta av statsmedel beredes honom. Ej heller finner utskottet skäl förorda, att Svensson tillerkännes gratifikation av statsmedel.

Utskottet.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att förevarande motion I: 156 ej må till någon riksdagens
åtgärd föranleda.

Stockholm den 25 april 1941.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Närvarande: se anteckning å utlåtande nr 39.
